

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion		Laitos — Institution	
Matemaattis-luonnontieteell. osasto		Kasvitieteen laitos	
Tekijä — Författare			
Kääntönen, Leena			
Työn nimi — Arbets titel			
Tampereen Pispalan pihojen kasviston muutokset 24 vuoden (1967-1991) aikana			
Oppiaine — Läroämne			
Systemaattis-ekologinen kasvitiede			
Työn tyyppi — Arbets art		Aika — Datum	Sivumäärä — Sidoantal
Pro gradu		23.9.1991	94 s.
Tiivistelmä — Referat			
<p>Tutkin miten Tampereen Pispalan kaupunginosan pihojen kasvisto on muuttunut 24 vuoden aikana ja mistä muutos johtuu.</p> <p>Aineiston laajuus oli 104 pihaa, joiden kasvistotietoja vuosilta 1964, -65 ja -67 vertasin omiin havaintoihini vuodelta 1991. Vertailussa otin huomioon rikkakasvien lisäksi koristepuut, -pensaat, -köynnökset, perennat ja kaksivuotiset koristekasvit. Erityistä huomiota kiinnitin vanhan kulttuurin seuralaiskasveihin. Otin tutkimusalueelta 23 maaperänäytettä, joista määritin pH:n. Haastattelin talojen asukkaita. Pihojen kasvistoja vertailin Sørensenin indeksin sekä DECORANA-ajon avulla.</p> <p>Pispalan pihojen kasvisto on muuttunut hyvin paljon 1960-luvulta, koska pihojen käyttötapa ja niiden kasvillisuus ovat muuttuneet. Alueella ovat yleistyneet autiot talot ja tyhjät tontit, joiden villiintyneessä kasvillisuudessa viihtyvät kasvilajit ovat runsastuneet. Avointa kasvupaikkaa vaativat lajit ovat taantuneet. Pispalassa yleistyneen uudisrakentamisen ja uusien asukkaiden myötä alueelta on katoamassa sille tyypillinen suurpiirteinen puutarhanhoito. Tarkkaan leikatut nurmikot, asfaltti ja laatoitukset ovat yleistyneet. Pihanperät ja seinustat siistiytyvät, avokompostit ja tunkiot katoavat. Tämä on aiheuttanut vanhan kulttuurin seuralaislajien taantumisen. Osa vanhan kulttuurin seuralaiskasveista on yleistynyt 60-luvulta, sillä runsaasta rakentamisesta johtuva maankaivuu on aiheuttanut Pispalan maaperässä olevan siemenpankin siementen itämistä. Leikatuilla nurmikoilla kasvavat lajit ovat yleistyneet. Kasvitarhamaiden väheneminen on aiheuttanut peltorikkaruohojen taantumisen pihossa. Pispalan pihoihin on levinnyt uusia kasvilajeja mm. nurmisiemenseoksen, istutusten ja mullan mukana. Pihojen laidoilla olevista metsiköistä, kedoilta ja niityiltä on levinnyt kasvilajeja puutarhoihin. Pispalan pihoista löytyi vuonna 1991 enemmän rikkakasvilajeja kuin 60-luvulla. Kasviston muuttumisen lisäksi tähän ovat vaikuttaneet kahden eri tutkijan erilaiset havainnot. Pihoista saadut pH-arvot olivat korkeita. Maaperän happamoituminen ei ole merkittävästi vaikuttanut Pispalan pihojen kasviston muutokseen.</p> <p>Pispalan pihoissa on säilynyt runsaasti vanhoja koristekasveja viljelyjäänteinä ja -karkulaisina. Nykyään näiden vanhojen ja kestävien koristekasvikantojen uhkana on uudisrakentaminen. Uusien asukkaiden mukana Pispalaan on tullut paljon uusia koristekasveja.</p>			
Avainsanat — Nyckelord			
muutos, pihakasvisto, siemenpankki, vanhan kulttuurin seuralaiskasvit			
Säilytyspaikka — Förvaringsställe			
HY, Kasvitieteen laitoksen kirjasto <i>Leena Kääntönen</i>			
Muut tiedot — Övriga uppgifter			